

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

par grozījumiem Paraugprakses kodeksā par valsts atbalsta kontroles procedūru izpildi PROJEKTS

1. IEVADS

1. Eiropas Savienība ir pievienojusies Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) Konvencijai par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ("konvencija"). Savienība šo konvenciju attiecībā uz Savienības iestādēm ir īstenojusi ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1367/2006¹ ("Regula Nr. 1367/2006").
2. Komisijas pieņemtie lēmumi par valsts atbalstu ir izslēgti no Regulas Nr. 1367/2006 piemērošanas jomas. Lietā ACCC/C/2015/128 Orhūsas konvencijas Atbilstības komiteja konstatēja, ka Savienība pārkāpj konvenciju, jo tā nenodrošina sabiedrības locekļiem piekļuvi administratīvajām vai tiesas procedūrām, ar kurām var apstrīdēt Savienības vides tiesībām pretrunā esošus lēmumus par valsts atbalsta pasākumiem, ko Komisija pieņēmusi saskaņā ar LESD 108. panta 2. punktu².
3. Kā paredzēts Komisijas Regulā [xx]³, nolūkā rīkoties attiecībā uz šo konstatējumu Savienībai ir jāizveido iekšējās izskatīšanas mehānisms. Šis mehānisms būs jāpiemēro galīgajiem Komisijas lēmumiem par valsts atbalstu saskaņā ar Padomes Regulas (ES) 2015/1589⁴ 9. panta 3. un 4. punktu, ar kuriem tiek izbeigta LESD 108. panta 2. punktā paredzētā oficiālā izmeklēšanas procedūra, ja minēto valsts atbalsta lēmumu juridiskais pamats ir LESD 107. panta 3. punkta a), c), d) un e) apakšpunkts un b) apakšpunkta pirmā norma (atbalsts, kas veicina kāda svarīga projekta īstenojumu visas Eiropas interesēs). Atbilstoši Komisijas Regulai [xx] paziņotājai dalībvalstij ir pienākums sniegt apliecinājumu, ka ne darbība, uz kuru attiecas valsts atbalsts, ne paziņojamā valsts atbalsta pasākuma aspekti, kas ir nesaraunami saistīti ar atbalsta mērķi, nav pretrunā Savienības vides tiesībām⁵.
4. Ar šo paziņojumu tiek grozīts Paraugprakses kodekss par valsts atbalsta kontroles procedūru izpildi ("paraugprakses kodekss"). Paziņojumā ir noteikta iekšējā

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1367/2006 (2006. gada 6. septembris) par to, kā Kopienas iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (OV L 264, 25.9.2006., 13. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1367/oj>).

² Skatīt https://unece.org/env/pp/cc/accc.c.2015.128_european-union.

³ Komisijas regula [xx], ar kuru groza Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulu (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai.

⁴ Padomes Regula (ES) 2015/1589 (2015. gada 13. jūlijs), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 248, 24.9.2015., 9. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj>).

⁵ Cita starpā skatīt 14. punktu 1977. gada 22. marta spriedumā *Iannelli & Volpi SpA / Ditta Paolo Meroni*, 74/76, EU:C:1977:51: "Tie atbalsta aspekti, kas ir pretrunā konkrētiem Līguma noteikumiem (...), var būt tik nesaraunami saistīti ar atbalsta mērķi, ka tos nav iespējams izvērtēt atsevišķi, un tādējādi to ietekme uz atbalsta vispārējo saderību vai nesaderību ir jānosaka, ņemot vērā 93. pantā paredzēto procedūru."

izskatīšanas procedūra un tas, kuri subjekti ir tiesīgi iesniegt Komisijai iekšējās izskatīšanas pieprasījumu ("pieprasījums"), pieprasījuma iesniegšanas nosacījumi, pieprasījuma tvērums un piemērojamie termiņi.

5. Turklāt, ņemot vērā Komisijas gūto pieredzi attiecībā uz paraugprakses kodeksa 3. iedaļā paredzēto saziņu pirms paziņošanas, ir secināts, ka pirmspaziņošanas saziņa ar dalībvalstīm mēdz būt ilgāka, jo īpaši sarežģītās lietās. Tāpēc pirmspaziņošanas posma termiņš, kas ir seši mēneši, būtu jāpielāgo, pagarinot to līdz 12 mēnešiem.
6. Visbeidzot, Komisija konstatē, ka tā ne reizi nav izmantojusi paraugprakses kodeksa 6. iedaļā paredzēto racionalizēto procedūru vienkāršās lietās. Tāpēc šī procedūra būtu jāizslēdz no kodeksa tvēruma.

2. PARAUGPRAKSES KODEKSA GROZĪJUMI

7. Aiz pašreizējās 11. iedaļas ("Uzraudzība") iekļauj jaunu **11. iedaļu** šādā redakcijā:

"11. Iekšējās izskatīšanas mehānisms saskaņā ar Orhūsas konvencijas Atbilstības komitejas konstatējumiem lietā ACCC/C/2015/128

78. Ievērojot Orhūsas konvencijas Atbilstības komitejas konstatējumus lietā ACCC/C/2015/128, Komisija tiesīgo subjektu iekšējās izskatīšanas pieprasījumus apstrādās saskaņā ar turpmāk aprakstīto mehānismu.

11.1. Subjekti, kas ir tiesīgi pieprasīt iekšējo izskatīšanu

79. Tiesības pieprasīt Komisijai iekšējo izskatīšanu attiecībā uz 11.4. iedaļā uzskaitītajiem valsts atbalsta lēmumiem ir ikvienai nevalstiskajai organizācijai, kura atbilst turpmāk noteiktajiem kritērijiem, ja darbība, uz kuru attiecas valsts atbalsts, un/vai ar minētajiem lēmumiem apstiprinātā valsts atbalsta pasākuma aspekti, kuri ir nesaraujami saistīti ar konkrētā atbalsta mērķi⁶, ir pretrunā konkrētam noteikumam vai noteikumiem, kas paredzēti Savienības tiesību aktos vides jomā, kuri definēti Regulas Nr. 1367/2006 2. panta 1. punkta f) apakšpunktā (turpmāk "Savienības vides tiesības").

80. Nevalstiskā organizācija ir tiesīga pieprasīt iekšējo izskatīšanu saskaņā ar 79. punktu ar nosacījumu, ka:

- (a) atbilstoši dalībvalsts tiesībām vai praksei tā ir neatkarīga bezpeļņas juridiskā persona;
- (b) tās galvenais norādītais mērķis ir veicināt vides aizsardzību vides tiesību ietvaros;
- (c) tā ir pastāvējusi ilgāk nekā divus gadus un aktīvi tiecas sasniegt mērķi, kas minēti b) apakšpunktā;
- (d) priekšmets, uz ko attiecas iekšējās izskatīšanas pieprasījums, iekļaujas tās mērķī un darbībā.

⁶ Kā minēts iepriekš, cita starpā skatīt 1977. gada 22. marta spriedumu *Iannelli & Volpi SpA / Ditta Paolo Meroni*, 74/76, EU:C:1977:51, 14. punkts.

11.2. Pierādījumi, kas jāsniedz, lai noteiktu, vai nevalstiskā organizācija ir tiesīga pieprasīt iekšējo izskatīšanu

81. Ikvienai nevalstiskajai organizācijai, kas iesniedz pieprasījumu veikt valsts atbalsta lēmuma iekšējo izskatīšanu saskaņā ar 79. punktu, ir dokumentu formā jāsniedz šādi pierādījumi tam, ka tā atbilst 80. punkta kritērijiem:

- (a) nevalstiskās organizācijas statūti vai nolikums vai, ja attiecīgās dalībvalsts tiesībās nav prasīts vai nav paredzēts, ka nevalstiskajai organizācijai jāpieņem statūti vai dibināšanas lēmums, – cits dokuments, kam saskaņā ar valsts praksi ir tāda pati funkcija;
- (b) nevalstiskās organizācijas gada darbības pārskati par pēdējiem diviem gadiem;
- (c) valsts iestādes izdota juridiskās reģistrācijas dokumenta kopija gadījumā, ja nevalstiskā organizācija ir iedibināta valstī, kurā reģistrēšanās valsts iestādē ir priekšnoteikums tam, lai nevalstiskā organizācija iegūtu juridiskas personas statusu;
- (d) attiecīgā gadījumā un neskarot prasību iesniegt a) līdz c) apakšpunktā minētos dokumentus, – informācija un dokumenti, kas apliecina, ka Komisija nevalstisko organizāciju ir iepriekš atzinusi par tiesīgu iesniegt iekšējās izskatīšanas pieprasījumu saskaņā ar 79. punktu, kopā ar nevalstiskās organizācijas apliecinājumu, ka tiesīguma nosacījumi joprojām ir izpildīti;
- (e) ja kādu no minētajiem dokumentiem nav iespējams iesniegt no nevalstiskās organizācijas neatkarīgu iemeslu dēļ, šī organizācija var sniegt pierādījumus, iesniedzot jebkādu citu līdzvērtīgus dokumentus;
- (f) ja no dokumentiem nepārprotami neizriet, ka nevalstiskās organizācijas galvenais norādītais mērķis ir veicināt vides aizsardzību vides tiesību ietvaros, ka tā ir pastāvējusi ilgāk nekā divus gadus un aktīvi tiecas sasniegt šo mērķi vai ka priekšmets, uz ko attiecas iekšējās izskatīšanas pieprasījums, iekļaujas nevalstiskās organizācijas mērķī un darbībās, šai organizācijai ir jāiesniedz jebkādi citi dokumenti, kas pierāda attiecīgā kritērija izpildi.

11.3. Pārstāvība, ko nodrošina nevalstiskā organizācija vai jurists

82. Ja nevalstiskās organizācijas pārstāv kāda nevalstiskā organizācija, ir piemērojams 81. punkts.

83. Ja nevalstiskās organizācijas pārstāv jurists, pieprasījumā jāiekļauj dokumenti un dati, kas pierāda, ka šis jurists ir tiesīgs praktizēt dalībvalsts tiesā. Minētie dokumenti var ietvert dalībvalsts advokātu asociācijas izdotu apliecinājumu vai jebkādu citu dokumentus, kam saskaņā ar valsts noteikumiem ir tāda pati funkcija. Juristam kā pierādījums jāiesniedz arī pilnvara, ar ko ir nostiprinātas tiesības pārstāvēt klientu.

11.4. Valsts atbalsta lēmumi, par kuriem var iesniegt iekšējās izskatīšanas pieprasījumu

84. Tiesīgās nevalstiskās organizācijas var pieprasīt iekšējo izskatīšanu par galīgajiem Komisijas lēmumiem par valsts atbalstu saskaņā ar Padomes Regulas (ES) 2015/1589 9. panta 3. un 4. punktu, ar kuriem tiek izbeigta atbilstoši Līguma 108. panta 2. punktam sāкта oficiālā izmeklēšanas procedūra, ja minēto valsts atbalsta lēmumu juridiskais pamats ir:

- (i) Līguma 107. panta 3. punkta a) apakšpunkts;
- (ii) Līguma 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta pirmā norma;
- (iii) Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkts;
- (iv) Līguma 107. panta 3. punkta d) apakšpunkts;
- (v) Līguma 107. panta 3. punkta e) apakšpunkts.

11.5. Iekšējās izskatīšanas pieprasījuma saturs

85. Pieprasījums veikt Komisijas lēmuma iekšējo izskatīšanu saskaņā ar 79. punktu ir jāiesniedz rakstiski, izmantojot Regulas [xx] III pielikumā sniegto veidni, un tajā ir:

- (a) jāidentificē galīgais Komisijas lēmums par valsts atbalstu, attiecībā uz kuru tiek prasīta izskatīšana;
- (b) jānorāda konkrētie Savienības vides tiesību noteikumi, par kuriem tiek apgalvots, ka tie ir pārkāpti ar atbalstāmo darbību vai paziņotā valsts atbalsta pasākuma aspektiem, kas ir nesaraujami saistīti ar atbalsta mērķi;
- (c) jānorāda pieprasījuma iesniegšanas pamati;
- (d) par katru no minētajiem pamatiem jāsniedz relevanta un strukturēta informācija un dokumenti, kā arī fakti vai juridiskie argumenti;
- (e) jānorāda tās personas vārds, uzvārds un kontaktinformācija, kura iekšējās izskatīšanas vajadzībām ir pilnvarota pārstāvēt pieprasījuma iesniedzēju iepretim trešām personām;
- (f) jāsniedz pierādījumi par to, ka pieprasījuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieprasījumu saskaņā ar 79. līdz 81. punktā noteiktajiem kritērijiem un nosacījumiem.

86. Iekšējās izskatīšanas pieprasījuma apjoms nevar pārsniegt 10 lappuses (neskaitot dokumentus, ar kuriem tiek pierādīta 80. punktā noteikto tiesīguma kritēriju izpilde, un citus pielikumus, ar kuriem tiek pamatots pieprasījums).

87. Pielikumi ir jānumurē, ir jābūt skaidri norādītiem pielikumu virsrakstiem un iekšējās izskatīšanas pieprasījumā ir jābūt atsaucēm uz pielikumiem, ar kuriem tiek sniegti pierādījumi par konkrētajiem faktiskajiem un/vai juridiskajiem argumentiem, kurus nevalstiskā organizācija izvērza.

88. Ja vairākas nevalstiskās organizācijas iesniedz kopīgu pieprasījumu, 85. punkta e) apakšpunkta vajadzībām norāda vienu kontaktpunktu.

89. Nolūkā paātrināt iekšējās izskatīšanas procedūru, Komisija stingri mudina izmantot šādu atkāpi attiecībā uz valodu, kas nevalstiskajai organizācijai būtu jādatē, jāparaksta un jāiesniedz kopā ar pieprasījumu:

“Parakstītājs, pārstāvot nevalstisko organizāciju, kas iesniedz pieprasījumu par [norādīt valsts atbalsta lēmuma numuru un nosaukumu], piekrīt izņēmuma kārtā atteikties no tiesībām saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 342. pantu saistībā ar EEK Padomes Regulas Nr. 1/1958 3. pantu un tādējādi piekrīt, ka Komisijas atbilde, kas tiks pieņemta un paziņota saskaņā ar Līguma 297. pantu, tiek sagatavota angļu valodā.”

11.6. Komisijas novērtējums

90. Komisija izskatīs pieprasījumu, ja to ir iesnieguši tiesīgie subjekti un ja tas ir iesniegts, izmantojot 85. punktā minēto veidni, izņemot, ja pieprasījums ir acīmredzami nepamatots vai nepārprotami nav iesniegti pierādījumi.

91. Ja par vienu valsts atbalsta lēmumu ir iesniegti vairāki iekšējās izskatīšanas pieprasījumi, Komisija var nolemt apvienot šos izskatīšanas pieprasījumus un apstrādāt tos kā vienu vienotu pieprasījumu.

92. Komisija pārbaudīs, vai nevalstiskās organizācijas sniegtie pierādījumi liecina, ka ar atbalstāmo darbību vai paziņotā valsts atbalsta pasākuma aspektiem, kas ir nesaraunami saistīti ar atbalsta mērķi, ir pārkāpts viens vai vairāki konkrēti Savienības vides tiesību noteikumi.

93. Ja, balstoties uz informāciju, kas sniegta saskaņā ar 79. līdz 81. punktu, Komisija nespēs pilnībā novērtēt, vai ir izpildīti attiecīgie kritēriji vai nosacījumi, tā lūgs pieprasījuma iesniedzēju iesniegt papildu dokumentus vai informāciju, kā arī attiecīgā gadījumā šo dokumentu vai informācijas nekonfidenciālo versiju. Pieprasījuma iesniedzējam jāatbild saprātīgā, Komisijas noteiktā termiņā, kas nepārsniedz 30 dienas. Minētajā periodā tiks apturēta 107. un 108. punktā noteikto termiņu skaitīšana.

94. Komisija iekšējās izskatīšanas pieprasījumu pārsūtīs dalībvalstij, kuras pasākums tika apstiprināts ar izskatāmo valsts atbalsta lēmumu, un dalībvalsts iesniegs piezīmes, kā arī attiecīgā gadījumā šo piezīmju nekonfidenciālo versiju. Šajā apspriešanās periodā, kas nepārsniedz 30 dienas, tiks apturēta 107. un 108. punktā noteikto termiņu skaitīšana.

95. Attiecīgā gadījumā Komisija var apspriesties ar jebkuras dalībvalsts attiecīgajām valsts iestādēm, lai verificētu un novērtētu informāciju, kuru nevalstiskā organizācija vai attiecīgais jurists bija sniedzis attiecībā uz 80. punktā noteiktajiem tiesīguma kritērijiem vai pieprasījuma pamatiem. Minētās valsts iestādes attiecīgā gadījumā iesniedz savu piezīmju nekonfidenciālo versiju. Šajā apspriešanās periodā, kas nepārsniedz 30 dienas, tiks apturēta 107. un 108. punktā noteikto termiņu skaitīšana.

11.7. Termiņi

96. Nevalstiskā organizācija iekšējās izskatīšanas pieprasījumu var iesniegt ne vēlāk kā astoņu nedēļu termiņā no dienas, kad ir publicēts attiecīgais Komisijas lēmums par valsts atbalstu.

97. Komisija savu nostāju argumentē atbildē, kuru tā sniedz pēc iespējas drīz, bet ne vēlāk kā 16 nedēļu laikā no dienas, kad beidzas 96. pantā noteiktā astoņu nedēļu termiņš.

98. Ja, neraugoties uz rīkošanos ar pienācīgu rūpību, Komisija nespēj ievērot 97. punktā noteikto termiņu, tā pēc iespējas drīz un katrā ziņā vēlākais iepriekšējā punktā norādītajā termiņā informē pieprasījumu iesniegušo nevalstisko organizāciju par to, kad tā plāno sniegt atbildi. Komisija jebkurā gadījumā rīkojas 22 nedēļu laikā no dienas, kad beidzas 96. pantā noteiktā astoņu nedēļu termiņš.

11.8. Tiesvedība Eiropas Savienības Tiesā

99. Nevalstiskā organizācija, kas ir iesniegusi iekšējās izskatīšanas pieprasījumu saskaņā ar 79. punktu, var saskaņā ar Līgumu vērsties ar prasību Eiropas Savienības Tiesā.

11.9. Iekšējās izskatīšanas pieprasījumu elektroniskā iesniegšana

100. Pieprasījums veikt valsts atbalsta lēmuma iekšējo izskatīšanu saskaņā ar 79. punktu ir jāiesniedz, izmantojot speciālo tiešsaistes sistēmu, kas ir publiski pieejama Komisijas vietnē.

11.10. Pieprasījumu publicēšana un tiešsaistes sistēma pieprasījumu saņemšanai

101. Komisija speciālā vietnē publicēs visus pieprasījumus pēc iespējas drīz pēc to saņemšanas, un turpat publicēs savas atbildes pēc iespējas drīz pēc to pieņemšanas.”

8. Paraugprakses kodeksa 3. iedaļas (“Saziņa pirms paziņošanas”) 16. punktu groza šādi:

“Kad un kādā formātā sazināties – tas lielā mērā ir atkarīgs no lietas sarežģītības. Kaut gan šī saziņa var ilgt vairākus mēnešus, šim ilgumam vispārīgā gadījumā nevajadzētu pārsniegt 12 mēnešus.”

9. Paraugprakses kodeksa 6. iedaļu (“Racionalizētā procedūra vienkāršās lietās”) svītro.

10. Piemērojamība

9.1 Grozījumus attiecībā uz 3. iedaļu (“Saziņa pirms paziņošanas”) un 6. iedaļu (“Racionalizētā procedūra vienkāršās lietās”) Komisija sāks piemērot, kad tie būs publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

9.2 Jauno 11. iedaļu (“Iekšējās izskatīšanas mehānisms saskaņā ar Orhūsas konvencijas Atbilstības komitejas konstatējumiem lietā ACCC/C/2015/128”) Komisija piemēros saviem galīgajiem lēmumiem, kas minēti jaunajā 11.4. iedaļā. Tie ir lēmumi, kas pieņemti attiecībā uz paziņojumiem, kuros dalībvalstis saskaņā ar Regulu [xx] ir apliecinājušas, ka ne atbalstāmā darbība, ne paziņojamā valsts atbalsta pasākuma aspekti, kas ir nesaraujami saistīti ar atbalsta mērķi, nav pretrunā Savienības vides tiesībām.

9.3 Attiecībā uz nepaziņotu atbalstu Komisija jauno 11. iedaļu piemēros saviem jaunajā 11.4. iedaļā minētajiem galīgajiem lēmumiem, ar kuriem tiek izbeigta oficiālā izmeklēšanas procedūra, ja lēmums sākt procedūru saskaņā ar LESD 108. panta 2. punktu ir pieņemts pēc Regulas [xx] publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

11. Numerācijas maiņa

Ņemot vērā minētos grozījumus, pašreizējā 7. iedaļa (“Oficiālā izmeklēšanas procedūra”), 8. iedaļa (“Izmeklēšana attiecībā uz ekonomikas nozarēm un atbalsta instrumentiem”), 9. iedaļa (“Oficiālās sūdzības”), 10. iedaļa (“Novērtējuma plāni”) un 11. iedaļa (“Uzraudzība”) tiek pārrunātas kā attiecīgi 6., 7., 8., 9. un 10. iedaļa.